

N°3 SEPTEMBER 2016

patos

elle

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN

VÄNSKAP
SOM TRÖSTAR
NÄR MINNET
SVIKER

s.18

Från blyg tonåring
till stjärna på Youtube:

**WILMA
HOLMQVIST**

Svenska kyrkan
TROLLHÄTTAN

4

Succé för Wilma
18-åringen hittade sin kanal via Youtube

18

När livet förändras
Sylvia och Solveig – två av många anhörigvårdare

8

Ideella krafter
Gemensamma insatser värda 150 miljarder

22

Gatans musikanter
Det hyllade initiativet #musicstreet fortsätter

10

Smide som gravvård
Konsten kan spela en viktig roll i sorgprocessen

24

Tonsatt stadshistoria
Trollhätteduo fick unikt hedersupdrag

14

Kryss & Sudoku
Höstpyssel med chans att vinna rättvisemärkt

29

Överfallet blev vändpunkt
Popstjärnan Jenny Berggren om balans och idoldrömmar

16

Hon finns för andra
Birgitta Simson trivs i rollen som diakon

32

Medkänsla och ickevåld
Antoon Geels med verktyg som lagar världen

Magasinet Patos delas ut 4 gånger per år till samtliga 22 000 hushåll inom Trollhättans pastorat (Trollhättans, Lextorps och Götalundens församlingar)

ANSVARIG UTGIVARE: Maria Classon
REDAKTÖR: Ulf Sundberg
REDAKTION: Maria Classon, Katharina Klingborg, Marie-Louise Svensson, Thorgny Skantz, Anne Jensen, Eivor Rova, Ulf Sundberg och Roger Patriksson
TEXT, PRODUKTION OCH FORMGIVNING: Profil Kommunikation

TRYCKERI: Cela Grafiska
PAPPER: Omslag Galerie art silk 300g, inlaga Edixion offset 150g
DISTRIBUTION: Västsvensk Tidningsdistribution
UPPLAGA: 24 000

POSTADRESS: Box 161, 461 24 Trollhättan
BESÖKSADRESS: Kyrkans hus, Drottninggatan 42
TELEFON: 0520-47 29 00
VID UTEBLIVEN TIDNING Ring 0520-42 27 00

.. DEN OKÄNDA KYRKAN

VAD GÖR NI I KYRKAN, EGENTLIGEN? Det är en fråga jag får då och då. Att svara dop, konfirmation, vigsel och begravning, det är enkelt. Det känner alla till, för de hör liksom till kyrkobyggnaden, precis som gudstjänster och konserter. Att det också finns öppna förskolor, sångstunder på äldreboenden, körer, språkcaféer och studiecirklar är det inte lika många som vet.

OGH DIAKONIN - DEN ÄR NÄSTAN HELT OKÄND, trots att alla förväntar sig att kyrkan finns där när det krisar. För det är precis det som diakoni handlar om. Att möta, stötta och hjälpa människor som har det svårt, är ett sätt att omsätta tron i handling. Man skulle också kunna kalla det helt vanlig medmänsklighet.

EN STOR DEL av kyrkoavgiften, som man som medlem betalar via skatten, går just till den diakonala verksamheten. I Trollhättans pastorat, som består av Götalunden, Lextorp och Trollhättans församlingar, har vi hela fjorton anställda diakoner med ett särskilt ansvar för de sociala insatserna. Men i grund och botten är diakoni något som hela kyrkan jobbar med - och i arbetet kommer också ovärderlig hjälp från många ideella krafter. Vem vet, du kanske också vill bidra med lite tid och mycket engagemang? När det gäller medmänsklighet kan vi ju aldrig bli för många.

Maria Classon

Maria Classon
Kyrkoherde
Trollhättans pastorat

För fem år sedan la hon ut sin första egeninspelade video med sminktips. I dag är 18-åriga trollhättetjejen Wilma Holmqvist en etablerad Youtuber med 230 000 prenumeranter som följer hennes videokanal på nätet. En del inslag har upp emot en halv miljon visningar och tillsammans med brorsan Emil bygger hon en spännande framtid.

Glöm det där med att TV är det som når flest. För den yngre generationen är det Youtube, som startade 2005, som är nummer ett. Vem som helst kan ladda upp videoklipp och skapa sina egna kanaler. Varje minut laddas det upp totalt 400 timmar film runt om i världen. Att vara en så kallad Youtuber med sin egen videokanal är något allt fler prövar på. Även i Sverige finns numer en egen gala, Guldtuben, där man på samma sätt som TV:s Kristallengala hyllar och uppmärksammar programmen och programledarna i en rad olika kategorier. Guldtuben direktsänds förstås på nätet.

- Vi har varit med på galan ett par gånger, men inte blivit nominerade än, säger Wilma, som den här hösten börjar sista året på gymnasiet där hon utbildar sig till hår- och makeupartist.

Om hon får bestämma så läser hon dock vårterminen på distans.

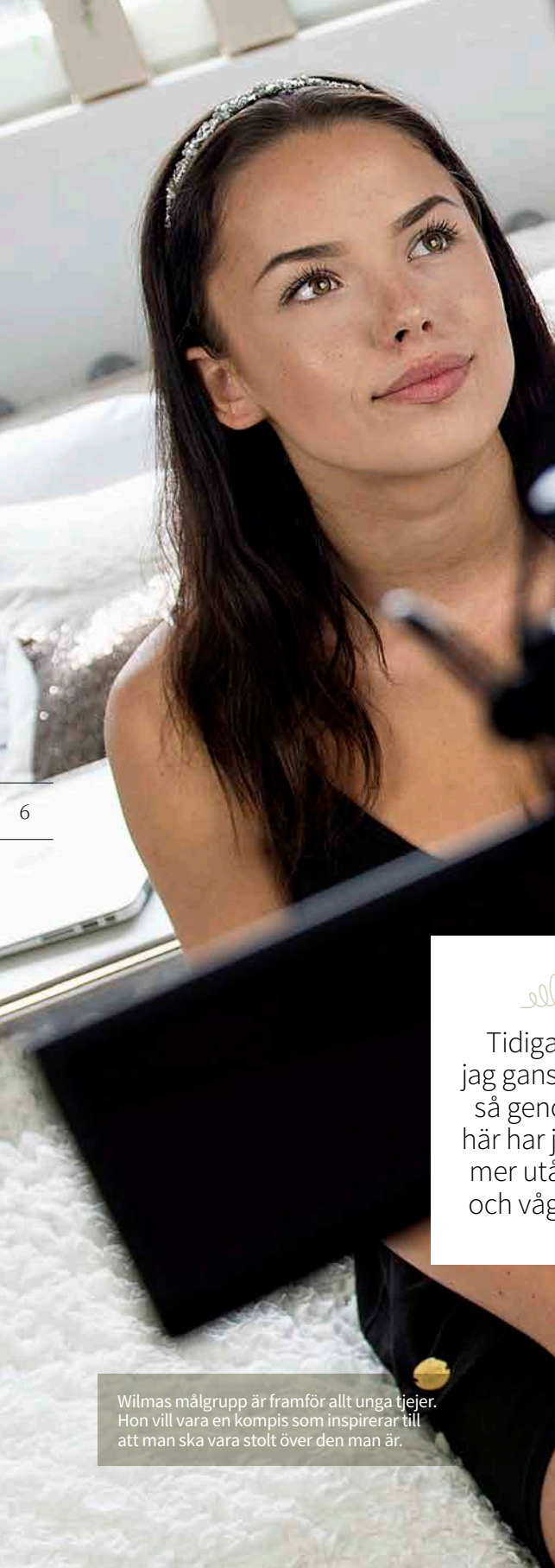
- Min tanke är att flytta till Stockholm efter höstterminen och fortsätta knyta kontakter och jobba vidare med den plattform som Emil och jag har byggt upp. Det finns många möjligheter och jag har en färdig plan, säger Wilma. ▷

HON DELAR SIN VARDAG MED EN KVARTS MILJON HÄNGIVNA FANS

Text: Erik Torstensson Foto: Jerry Löberg

VITRÄFFAR HENNE och Emil, 22, hemma hos familjen Holmqvist. Otaliga videos har spelats in här och mycket handlar just om att bjuda in omvärlden till den egna vardagen.

– Mina tittare blir mina kompisar och det viktigaste för mig är att sprida positivitet, säger Wilma, som började skriva bloggar på nätet redan som tolvåring.

– Jag har alltid gillat smink och kläder så det var det jag började med. Plötsligt såg jag att vissa blogginlägg hade 500 visningar och det tyckte jag var jättestort.

Nästa steg var att lägga ut en video.

– Fast den första tog pappa bort. Han tyckte att jag var alldeles för ung. Och han hade nog rätt, säger Wilma och skrattar.

TILLSAMMANS MED EMIL, som alltid gillat att producera små filmer, blev det till slut ändå entré på Youtube för Wilma. Parallellt har hon också byggt upp en kollektion av sminkborstar och egendesignade smycken. Är nu i startgroparna för att lansera en egen kläd- och sminkkollektion under sin Youtuber-signatur wilmasbeauty.

– Dessutom har Emil och jag startat en gemensam kanal som också börjat växa. Det känns fantastiskt roligt och att göra detta tillsammans med honom. Vi har alltid varit tajta och har väldigt kul tillsammans. Dessutom är det skoj för våra tittare att få både Emils och mina tankar och funderingar om olika saker, säger Wilma.

Tidigare var jag ganska blyg, så genom det här har jag blivit mer utåtriktad och vågar mer.

Wilmas målgrupp är framför allt unga tjejer. Hon vill vara en kompis som inspirerar till att man ska vara stolt över den man är.

EMIL PLUGGAR FÖRETAGSEKONOMI på Karlstads Universitet. När det är klart i januari nästa år är även hans plan att hänga på Wilma till huvudstaden. Många företag är intresserade av att nå ut till just deras publik med sina erbjudanden och produkter.

– Vi har ett avtal med ett företag, en annonsmäklare kan man säga, som i sin tur säljer annonsplats via våra och andras Youtube-kanaler. På det sättet kan man skapa paketlösningar som når ut till de målgrupper annonsköparna önskar. Där ligger själva affärsidén för oss, förutom att vi skapat en plattform för att lansera egna varumärken, säger Emil.

I TAKT MED att de digitala kanalerna fullkomligt exploderar och traditionellt TV-tittande generellt sett minskar så sjunker också användandet av de

traditionella mediekanalerna som TV och tidningar för att nå ut.

De senaste åren har Emil och Wilma jobbat hårt med det som nu gått från att vara en kul hobby till att bli ett växande företag.

– Det har tagit oss fem år att bygga upp det vi har idag och vi har nog jobbat motsvarande halvtid för att skapa nya videos. Vissa perioder är det ett heltidsjobb, så för att göra detta måste du verkligen tycka att det är kul, konstaterar Emil.

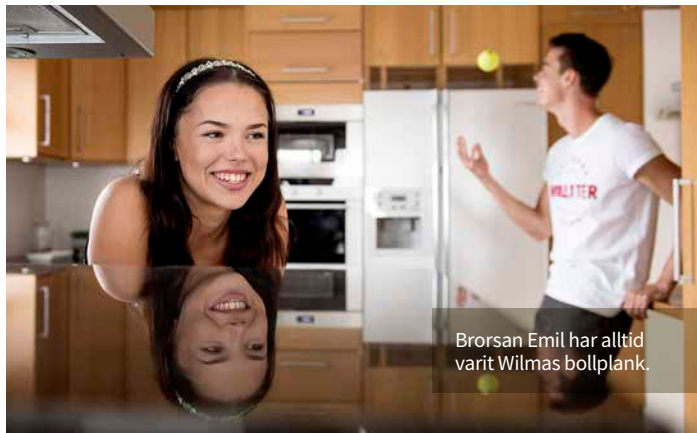
För att hålla greppet om sin publik krävs ständigt nya filmer. Och att både Wilma och Emil skaffat sig hängivna fans förstår man snabbt av kommentarerna till klippen.

– Det är självklart jätteroligt. Tidigare var jag dessutom ganska blyg, så genom det här har jag blivit mer utåtriktad och vågar mer, säger Wilma.

SMINK, KLÄDER, TRENDER och träning är några av de vanligaste ämnena i deras videos. Alltid med ett leende och glimten i ögat. Syskonen svarar även på tittarfrågor, tar med sina följare på resor och ställer även sina föräldrar mot väggen. Ibland kan någon kompis gästspela. Under sommaren har Emil och Wilma låtit tittarna hänga med på en solig tripp till Rom och Barcelona.

En och annan mukbang, som är en sydkoreanskt fenomen, blir det också. Det handlar om att äta framför kameran och samtidigt småsnacka med sina tittare om stort och smått. Rakt översatt betyder det "ätsändning".

IDAG ÄR WILMAS Youtube-kanal den 16:e största bland alla svensktalande. I takt med den ökade populariteten har det också blivit svårare för henne att bara ta en sväng på stan eller gå ut och

Brorsan Emil har alltid varit Wilmas bollplank.

En del klasskompisar hånade mig och tyckte jag var löjlig, men jag försökte bara strunta i det och fortsätta göra det jag tyckte var kul.

handla. Och efter många år som gymnast funkade det inte längre att åka på tävlingar. Uppståndelsen blev för stor.

– Det känns lite tråkigt, eftersom jag hållit på med gymnastik sedan jag var liten. Fast det positiva med att folk gillar det vi gör överväger självklart, försäkrar Wilma.

Vid sidan av alla uppmuntrande reaktioner finns det också några mindre angenäma. Alla gör inte tummen upp och en del kommentarer är inte särskilt trevliga.

– Så var det även när jag började göra Youtube-klipp. En del klasskompisar hånade mig och tyckte jag var löjlig, men jag försökte bara strunta i det och fortsätta göra det jag tyckte var kul, säger Wilma.

HON KONSTATERAR ATT hon har ett stort ansvar gentemot sin målgrupp, som mestadels består av unga tjejer.

– Det är något jag verkligen försöker tänka på. Och mest av allt vill jag bara vara en kompis som ger inspiration och sprider

glädje. Jag vill att alla ska trivas med sig själva och vara stolta över den man är.

EMILS RECEPT FÖR att lyckas som Youtuber är egentligen ganska enkelt.

– Det viktiga är inte att ha den bästa kameran, utan att man har en tanke och en känsla för vad man vill förmedla. Och att man jobbar med det kontinuerligt. Det tar tid att bygga upp en stor publik.

I TAKT MED att förfrågningar om olika uppdrag ökar är syskonen mer noggranna med vad de tackar ja till.

– Det ska vara schyssta saker som vi kan stå för, säger Emil.

Vid sidan av YouTube-kanalerna har Wilma 340 000 följare på Instagram och Emil 84 000.

– Vi får se exakt hur vi går vidare. I den här branschen går allt så snabbt och om ett par år kanske Youtube inte alls är lika intressant. Då gäller det att ha fler plattformar, konstaterar Wilma. ♥

IDEELLA KRAFTER

Att ställa upp för andra ger mycket tillbaka i form av gemenskap, nya kunskaper och en stärkt självkänsla. Oavsett om det handlar om lagsport, bakning eller att hjälpa brottsoffer. I Sverige finns 200 000 föreningar och organisationer med sammanlagt 32 miljoner medlemskap. Det är många som ger lite extra av sin tid och tillsammans bidrar med insatser värda 150 miljarder kronor per år.

KERSTIN HULTHÉN
Stödperson, Brottsofferjouren

– Det ger mig en inre tillfredsställelse att hjälpa utsatta människor och det går inte ersätta med pengar. Tacksamheten är mer värd än lön och man får så mycket tillbaka.

RUNE JOHANSSON
Butiksarbetare, Fair Trade shop

– Jag har engagerat mig i kyrkans Fair Trade-butik eftersom jag tycker det är viktigt med rättvis handel och hjälp till självhjälp. Det är också ett sätt att stödja internationellt arbete. Och så är det förstås roligt att träffa folk.

FANNY WINGREN
Ledare, Trollhättans scoutkår

– Jag har alltid varit scout och haft bra ledare. Nu vill jag ge tillbaka det som jag varit med om under mina år som scout. Nu är jag ledare i kåren för spårarscouter, som vänder sig till främst lågstadiebarn.

LIS-BETH FORSGÅRD
Kyrkvård, Lextorpskyrkan

– Min man arbetade i Lextorpskyrkan så jag sökte mig dit efter hans bortgång. Arbetskretsen var ett naturligt val eftersom jag tycker om att handarbete och baka. Jag är dessutom kyrkvård och har uppdrag som förtroendevald.

MIKAEL WIKSTRÖM
Innebandytränare, IBK Elfhög

– Jag tycker om sporten och vill lära ut det jag kan till ungdomar. För mig är det bara kul! Och man får så mycket tillbaka.

HASSE ANDERSSON
Fotbollstränare, NPF-laget i Trestad

– Fotbollslaget är för barn och ungdomar med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och jag startade det för att min grabb ville spela fotboll, men inte platsade i ett vanligt fotbollslag.

HANS BÖRJESSON
Volontär, Alliansloppet

– Jag är engagerad både inom fotboll, handboll och Alliansloppet och det ger mig så mycket glädje. Inom idrotten träffar man så många trevliga människor.

CHRISTINA STEN
Följeslagare, Svenska kyrkan Trollhättan

– Jag har tidigare arbetat inom särskilda omsorgen på en grupp-bostad och fick för några år sedan frågan om jag ville engagera mig som följeslagare. Det kändes naturligt att ställa upp.

BIRGITTA ANDERSSON
Häktesbesökare, Norra Älvsborgs förening frivilliga samhällsarbetare

– Jag känner att jag gör nytta genom besöken på häktet på tisdagar och lördagar. Vi som är med i detta går på schema så det blir ungefär var sjätte vecka.

PÅ STENEBY SKAPAS ODÖDLIGT KONSTSMIDE

10

En gravsten behöver inte alltid vara i sten. Fler anhöriga vänder sig till konsthantverkare för att få en verkligt personlig utformning. Konstnären Janne Hilmersson fick i uppdrag av en nära vän som var obotligt sjuk att göra hennes gravvård i smide.

- Det kändes hedrande att få göra det och konsten kan spela en viktig roll i sorgprocessen, säger han.

Text: Erik Torstensson

Foto: Jerry Lövberg

Mycket av vår kultur handlar om att vara odödlig och att du inte ska åldras. Då är det lätt att döden blir något som stängs in på begravningsplatser.

Janne Hilmersson är lärare vid dalsländska Stenebyskolans utbildning för offentlig gestaltning med järn och stål. Tillsammans med Trollhättans kyrkogårdsförvaltning gjorde studenterna i Dals Långed förra året ett uppmärksammat projekt. Minnesstigen på Håjums begravningsplats utsmyckades med konsthantverk i form av gravvårdar i metall.

– Smide har ju historiskt sett en central plats på kyrkogårdar i form av ljusbärare, portar och olika beslag. Att använda smide vid sin gravvård har också en stark tradition, framför allt runt orter med järnbruk i exempelvis Värmland och Dalsland. I mitten av 1800-talet kom gjutjärns-korsen, men under 1900-talet var det stenen som tog över. Stenen är i sig en symbol för evigheten och den står sig ju i miljarder år, konstaterar Janne.

SMIDESPROJEKTET PÅ HÅJUMS begravningsplats var ett sätt att ändå flytta fokus från att enbart använda sten vid skapandet av gravvårdar.

– Det finns så många andra material som konstnärer kan forma till helt unika lösningar, påpekar Janne.

När han fick frågan från sin döende vän tog han sig an uppdraget med stor respekt.

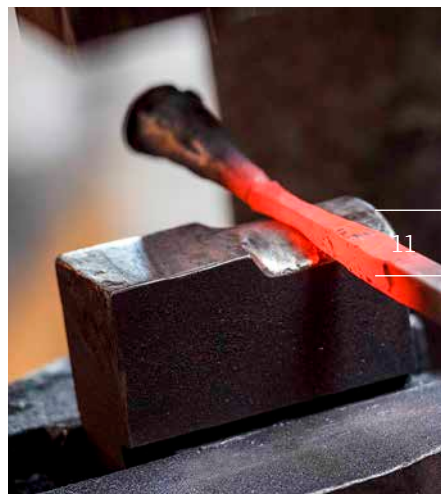
– Jag skissade en hel sommar

och det var en bra sorgprocess för mig. Samtidigt som det var jobbigt så fanns det en varm glädje i uppdraget och vi diskuterade oss fram till en lösning som kändes bra för både henne och mig, berättar Janne. Han menar att en unik utformning i samarbete med en konstnär kan fylla en stor funktion för anhöriga i deras sorgearbete.

– Man ger sig själv tid att reflektera runt personen som gått bort, kanske på ett ännu djupare sätt än när du väljer blommor eller musik till begravningsceremonin. Samtidigt är döden och sorgen ett fantastiskt konstnärsområde. Det väcker så mycket tankar och känslor.

JANNE BOR I Skövde, men har vecopendlat till jobbet på Stenebyskolan sedan 1991. Skolan är knuten till Högskolan för Design och Konsthantverk (HDK) vid Göteborgs Universitet. Programmet för offentlig gestaltning i olika metaller är den enda i sitt slag i Norden och tillhör Europas främsta. Hit, till det lilla samhället mitt i Dalsland, söker sig hantverksstudenter från hela världen till den 1 200 kvadratmeter stora smedjan för upp till fem års studier.

– Möjligheten att få göra riktiga uppdrag som exempelvis gravvårdarna på Håjums begravningsplats är väldigt inspirerande, säger Hanna Klinga från Gävle. >

Samarbetet mellan Trollhättans kyrkogårdsförvaltning och Stenebyskolan är ett sätt att bjuda in till nya tankar och idéer. Minnesstigen utsmäckades med konsthantverk i form av gravvårdar i metall. Samtliga finns att se på Håjums begravningsplats. **Foto** gravvårdar och smide Janne Hilmersson.

HON, LIKSOM DE flesta andra studenterna, utgick från sig själva när det utformade sina bidrag till projektet.

– Jag tänkte på vad jag ville lämna efter mig när jag dör. Det blev väldigt känslösamt, berättar hon.

Hannas utställningsgravvård blev ett bokuppslag, där man också kan ana nästa blad som är på väg att vändas fram. Hon valde att rista in både födelsedatum och ett fiktivt dödsdatum.

– Det är viktigt att erkänna sig dödlig och inte slösa bort sitt liv, säger hon och får medhåll av sin kurskamrat Jonas Lilja, också han från Gävle.

– Mycket av vår kultur handlar om att vara odödlig och att du inte ska åldras. Då är det lätt att döden blir något som stängs in på begravningsplatser, konstaterar han.

Jonas skapade en spiral som kommer upp ur jorden.

– Jag fick inspirationen från ”Av jord är du kommen”.

Niko Timonen från Tammerfors formade en blomma, som nu även den kan ses vid Minnesstigen på Håjum.

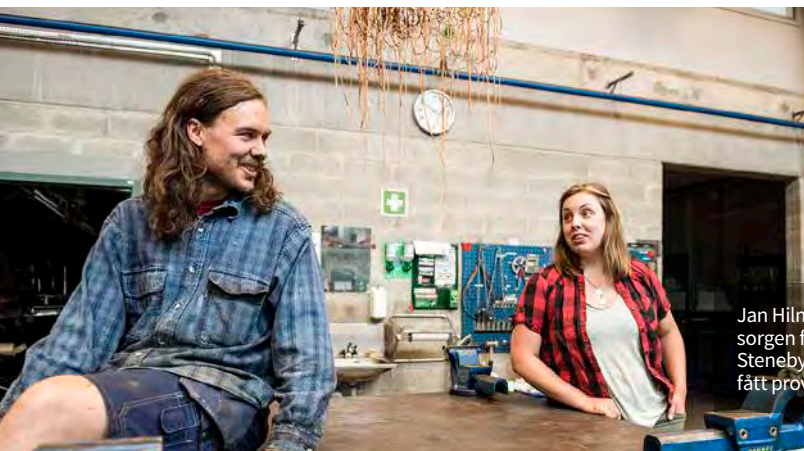
– Jag var på en begravningsplats och såg att många gravar var utan både blommor och ljus. Ur det föddes tanken att skapa en gravvård med en blomma som alltid blommor, berättar Niko.

KONSTEN ÄREN viktig del av kyrkan och just när det gäller gravvårdar utlyste Svenska kyrkan 2014 en designtävling. Uppdraget var att utifrån givna kriterier utforma en gravsten, som inte var av sten. Av 200 bidrag utsåg juryn Falköpingskonstnären Per Brandstedts bidrag ”Sitta tillsammans” till vinnare.

– Det var väl inte helt okontroversiellt, eftersom jag gjorde en kombinerad gravsten och sittplats. Min tanke med den är att du som anhörig i lugn och ro ska kunna slå dig ner vid gravplatsen, berättar Per, som är van att göra konstverk avsedd för kyrkans miljöer.

Niko Timonen skapade en blomma som alltid blommar.

Jan Hilmersson konstaterar att döden och sorgen fantastiska konstnärsmråden. Det har Stenebyeleverna Hanna Klinga och Jonas Lilja fått prova på när de skapat egna gravvårdar.

Jag tänkte på vad jag ville lämna efter mig när jag dör. Det blev väldigt känslösamt.

Under en lång karriär som konstnär och möbelsnickare har han gjort både dopfuntar, ljusbärare, kistor, möbler och andra gestaltningar. "Sitta tillsammans" tillverkas i ek och sedan han vann tävlingen har han på uppdrag utformat flera olika versioner.

– Vid ett sådant uppdrag är man som konstnär förstås extra ange-

lägen att lyssna in vad det är beställaren vill förmedla, säger Per.

ROGER PATRIKSSON, CHEF för kyrkogårdsförvaltningen i Trollhättans pastorat, märker att önskemålen om alternativa gravvårdslösningar ökar, utöver de utbud som finns via begravningsbyråernas leverantörer.

– Minnesstigen, som min företrädare tog initiativ till, var ett sätt att bjuda in till nya tankar och idéer. Vi kommer att göra ytterligare ett projekt tillsammans med Stenebyskolan, där det handlar om att utforma en ljusbärare, berättar Roger.

JANNE HILMERSSON SER fram emot ännu en utmaning för sina elever.

– När det gäller ljusbäraren kommer vi att utforma det uppdraget som en tävling anpassad efter utbildningens pedagogiska riktlinjer. Att få ta sig an skarpa uppdrag på det här sättet ger eleverna väldigt mycket, säger han. ♥

MYS-SUDOKU

Så löser du Sudoku: Placera in siffrorna 1 till 9 så att varje vågrät rad, varje lodrät rad samt varje låda med 3 x 3 rutor innehåller varje siffra en gång.

Lösningarna finns på svenskakyrkan.se/trollhattan

		2	4	3		7	8	6
7						3		
		8			2			5
	1			2			7	
	3			5		8	2	4
	2			8				
2					3	1		
							6	3
5				1	7	4		

	6			8		3	2		
8	7			6	5			1	
				3			8		
5	2			7				6	
7	1				9				
				8			7	1	
						1		5	3
					2	9			
1	3	9							6

© Bulls

HÖSTKRYSS

Kryssa rätt och vinn ett presentkort på 200 kr i Trollhättan Fair Trade Shop, där du kan unna dig choklad, kaffe eller något annat gott.

När du löst Patos höstkryss rätt har du också hittat de tolv nyckelbokstäverna som tillsammans bildar ett höstinspirerat ord. Fyll i bokstäverna i rätt ruta i raden under korsordet, så växer ordet fram.

Skicka in till oss så att vi har svaret senast den 30 september 2016. Bland de rätta svaren drar vi en vinnare som får ett presentkort värt **200 kr** från Trollhättan Fair Trade Shop på Kungsgatan 22. Ytterligare fyra vinnare får ett paket Rättvisemärkt kaffe som också hämtas i affären.

Mejla ordet till patos@svenskakyrkan.se
Du kan också skicka lösningen i ett kuvert eller på ett vykort. Märk kuvertet "Korsord" och skicka till:

Svenska kyrkan

Box 161

461 24 Trollhättan

Du kan givetvis lämna din korsordslösning direkt till **Kyrkans hus** på Drottninggatan 42.

Kom ihåg att alltid uppe namn och adress!

Vinnare av Sommarkrysset i Patos nr 2, 2016

Sonya Gustavsson, Presentkort 200:- i Fair Trade Shop
Ingemar Larsson, 1 paket Rättvisemärkt kaffe
Kerstin Berzelius, 1 paket Rättvisemärkt kaffe
Bengt Herou, 1 paket Rättvisemärkt kaffe
Anna-Lena Johansson, 1 paket Rättvisemärkt kaffe
Vinnarna har meddelats.

Ordet diakoni kommer från grekiskan och betyder tjänst. I Trollhättans pastorat finns 14 diakoner och Birgitta Simson är en av dem.

ANSTÄLLD SOM MED- MÄNNISKA

Text: Erik Torstensson Foto: Jerry Lövberg

elle

När hennes lillebror dog i en motorcykelolycka ändrade Birgitta Simson sitt yrkesval. Istället för att fullfölja sina lärarstudier bestämde hon sig för att bli diakon.

– Jag kände att om andra människor ibland har det lika svårt som vi i min familj hade det efter min brors död, så ville jag finnas där för dem. Och jag har aldrig ångrat mig, säger hon.

Diakoni. De flesta har hört ordet, men vad är det egentligen?

– För Svenska kyrkan handlar det om att omsätta vår tro i handling och hjälpa och stötta människor som har det svårt eller är utsatta på olika sätt. Diakoni finns i många olika former, men i grunden handlar det om att försvara människors rätt och stå på den förtrycktas sida, säger Birgitta Simson.

PRECIS SOM PRÄSTER blir prästvigda, så vigs även diakonerna in i sitt yrke efter avslutad utbildning. För att gå diakonutbildningen behöver man i grunden ha en högskoleutbildning på minst 180 poäng inom det sociala området, exem-

pelvis sjuksköterska eller socionom. Därefter läser du pastoralteologi vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut och gör praktik ute i en församling.

– Att vara diakon är fantastiskt. Att få finnas som stöd för andra människor och också se dem klara sig ur svåra situationer betyder oerhört mycket. Det vi gör bygger helt på förtroendet från dem vi möter. Vi är ingen myndighet utan bara medmänniskor, säger Birgitta.

HON ÄR IDAG en av fjorton diakoner i Trollhättans Pastorat med Trollhättans, Götalundens och Lextorps församlingar. Samtidigt är Birgitta en av två diakoner som tillsammans med två präster är chefer för de fyra arbetslagen inom pastoratet. I varje arbetslag ingår musiker, präster, diakoner och pedagoger.

– Diakonin är verkligen etablerad här i Trollhättan och på olika sätt jobbar egentligen alla inom kyrkan med det, även om vi diakoner har ett särskilt ansvar. Kyrkan finns där som stöd och hjälp för andra, påpekar Birgitta.

HON VAR 25 år när hon var färdig diakon. Idag är det färre och färre unga som utbildar sig.

– Majoriteten av alla diakoner är, precis som jag, äldre kvinnor. Vi behöver verkligen försöka få fler unga att intressera sig. Tillsammans med många andra organisationer som engagerar sig i sociala frågor är kyrkan ett viktigt komplement till exempelvis kommunernas socialtjänst och omsorger. Vi kan ha ett nära samarbete och till skillnad från myndigheter också erbjuda den andliga dimensionen. Det primära är inte att missionera, men vi står för vår tro och kan prata om den med den som vill. För många kan det

vara ett sätt att hitta fotfäste i en svår situation, säger Birgitta.

SEPTEMBER ÄR DIAKONINS månad och i år samverkar kyrkor och organisationer för att sätta mer fokus på ungas psykiska ohälsa. Totalt sett har Svenska kyrkan 1 450 diakoner runt om i landet. Dessutom finns tiotusentals människor som engagerar sig ideellt och genom kyrkans verksamhet hjälper äldre, funktionshindrade, utsatta barn och familjer, missbrukare och människor på flykt. Det kan vara allt från att göra hembesök hos ensamma äldre

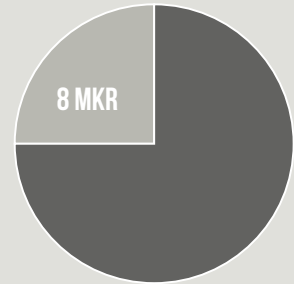
Diakoni finns i många olika former, men i grunden handlar det om att försvara människors rätt.

till att stötta en missbrukare i kontakterna med socialtjänsten. Birgitta har själv jobbat mycket med flyktingar. På något sätt förväntar sig samhället att kyrkan ska finns där människor behöver hjälp, tror hon.

– Även bland de som inte är medlemmar förväntar man sig det. De diakonala insatserna är vad många förknippar med kyrkan. Det tycker jag också kan vara ett starkt skäl att vara medlem, även om man inte själv är direkt troende eller aktiv i verksamheten. Många människor i ens omgivning får det bättre tack var allt som kyrkan faktiskt gör, säger Birgitta.

UTÖVER MEDLEMSAVGIFTERNA FINANSIERAS diakonin också av olika bidragsgivare. En viktig lokal resurs är Britta Lundqvist stiftel-

8 MILJONER TILL SOCIALA INSATSER I TROLLHÄTTAN

- Sociala insatser genom diakoni
- Konfirmation, gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, konserter m m

Trollhättans pastorat öronmärker under 2016 omkring 8 miljoner kronor till riktade sociala insatser för människor i Trollhättan, som på olika sätt behöver stöd.

Sociala insatser genom diakoni utgör nästan en fjärdedel av kyrkans totala "aktivitetsbudget" på 36 miljoner. Tre fjärdedelar går till konfirmandgrupper, gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, konserter m m.

Kyrkans "aktivitetsbudget" står för drygt hälften av pastoratets totala budget. Resten används till drift och underhåll av kyrkor, församlingshem, övriga fastigheter samt till kyrkans expedition och förtroendemannaorganisation.

se, som bidrar till verksamheter bland äldre. Många diakonala aktiviteter sker också i nära samarbete med Trollhättans Stad.

Efter över 30 år i yrket, varav de fem senaste i Trollhättan, känner Birgitta Simson samma entusiasm.

– Visst kan det vara påfrestande ibland, men jag ser det som ett privilegium att få jobba i kyrkan och möta så många olika människor. ♥

ATT ORKA NÄR LIVET FALLER I GLÖMSKA

Text: Erik Torstensson
Foto: Jerry Lövfberg

De har levt ihop i 30 år, men idag är det inte alltid som Bengt känner igen sin Sylvia.

– Det är jobbigt när jag hälsat på och ska åka därifrån, men samtidigt vet jag att han har det bra på äldreboendet, säger Sylvia Björk.

Väninnan Solveig Grönlund har en liknande situation med maken Rune. De har båda tvingats lära sig att hantera sorgen över att ens livskamrat sakta förvinner bort – men ändå finns kvar.

De har känt varandra länge, Sylvia, 85, och Solveig, 78. Båda är reumatiker och träffades första gången på 1980-talet i samband med baden i Älvhögsborgs rehabassäng. Under senare år har umgåtts allt mer och efter solresan till Turkiet förra året planerar de nu nästa utflykt i Europa.

– Vi har bokat en bussresa till Italien i höst. Det känns roligt att ha det att se fram emot, berättar Solveig, medan hon slår upp det nybryggda kaffet och dukar fram tre sorters kakor i lägenheten vid Kanaltorget. Nu under sommarhalvåret tillbringar hon och Rune mycket tid på den inglasade balkongen, med utsikt över vattnet.

– Jag är så glad att vi lyckades få hyra här när vi gjorde oss av med huset, säger Solveig.

Det har gått drygt tio år sedan flytten. En bidragande orsak var att Rune, som nu fyllt 82 och har varit elektriker i hela sitt liv, hade fått diagnosen Alzheimers.

– En dag när han kom hem och hade varit och tvättat bilen kunde han inte berätta var han hade varit eller gjort. Det var första gången jag märkte att något verkligen inte var som det skulle, minns Solveig. ▷

Sylvia (t v) och Solveig har känt varandra i många år och sedan deras män blivit sjuka i demens och Alzheimer är de ett stort stöd för varandra. Besöken på kyrkans natursköna själavårdsinstitut Lilleskog i Alingsås ger förnyade krafter i rollen som anhörigvårdare.

Det är lätt att man tappar vänner när ens anhöriga blir sjuka, konstaterar Solveig och Sylvia.

SEDAN ALZHEIMER-BESKEDET 2003 har det successivt blivit sämre.

– Han fick bromsmedicin i ett tidigt skede och hittills har det gått ganska bra, men han blir tystare och tystare. Nu får jag lägga fram hans kläder och hjälpa honom att sköta hygien. Det känns lite beklämmande. Och om han hamnar i rullstol orkar jag inte med att ta hand om honom hemma på egen hand, konstaterar Solveig.

Två dagar i veckan tar hon och Rune bussen till Tallbackens äldreboende. Han får möjligheten att aktivera sig samtidigt som Solveig får några timmar för sig själv och kan ta hand om vardagens ärenden, utan att känna stressen över att skynda sig hem.

– Dessutom får vi en liten promenad till och från bussen. Det känns viktigt att han får röra på sig och inte bara sitter still hemma. Jag brukar få honom att hjälpa till med smådisk och bäddning ibland. Men annars har han slutat att lösa korsord och ta sig för saker på egen hand, berättar hon.

RUNE BÖRjade BOXAS som 13-åring och fortsatte efter den egna karriären som tränare.

– Han säger ibland att det nog är boxningen som har gjort att han glömmer saker. Så han märker själv att det är något som inte riktigt stämmer.

För Solveigs vän Sylvia har sambon Bengts tilltagande demenssjukdom lett till att hon numer bor själv. Livskamraten sedan 30 år bor på Nordängens äldreboende sedan 2014.

I början var hon där och hälsade på två gånger i veckan, men nu blir det en gång.

– Det blir för känslomässigt jobbigt att gå dit

oftare. Bengt känner inte alltid igen mig och frågar ibland andra vem jag är. Då är jag väldigt ledsen när jag går därifrån. Andra gånger kan han känna igen mig och vill inte att jag ska gå. Och då känns det som att jag smiter, beskriver Sylvia.

Han säger ibland att det nog är boxningen som har gjort att han glömmer saker. Så han märker själv att det är något som inte riktigt stämmer.

HON HAR JUST återvänt hem till Trollhättan efter ett par veckor i sommarhuset i Hamburgsund. Barn och barnbarn har varit på besök och det har varit full fart.

– Samtidigt undrar jag förstås alltid hur det är med Bengt, men jag vet att han har det bra där han är. För ett tag sedan sa han faktiskt till mig att ”Du som är en så fin tös måste se till att skaffa dig en riktig vän, så att du slipper vara så ensam”. Då var det precis som att det var han och jag som vanligt igen.

Att han var med en stund. Han har alltid varit så himla go och snäll och han oroar sig över hur det ska gå för mig, berättar 85-åriga Sylvia.

Hon har jobbat inom kommunförvaltningen i merparten av sitt yrkesliv, medan Bengt först var reparatör på Nohab och sedan på Saab.

Samtidigt som Bengt blev sjuk drabbades en av Sylvias två söner av cancer. För två år sedan gick Hans bort som 65-åring.

– Det är klart att det varit en väldigt tung period med både Bengt och Hans. Till slut gick jag in i väggen.

ATT BENGT FICK möjlighet att bo växelvis på ett kommunalt äldreboende, blev ett första steg mot en mer hanterbar vardag för Sylvia. Premiärbesöket på Skara stifts Självvårdsinstitut Lilleskog i Alingsås bidrog också. Genom kommunens samarbete med Britta Lundqvists stiftelse och Svenska kyrkan fick

Det var första gången som jag packade två väskor, en till mig och en till Rune. Då kom tårarna.

Sylvia möjligheten till en första vecka med fokus på återhämtning. Även Solveig har varit där ett par gånger.

– När du är mitt uppe i det och hela tiden försöker fixa och hjälpa till så att det ska funka för andra, så ser du till slut inte att du själv kan behöva hjälp för att orka, konstaterar Sylvia.

UNDER ANHÖRIGVÅRDARVECKAN PÅ

Lilleskog får man chansen att koppla av, äta gott, gå lugna promenader och dela erfarenheter med andra i samma situation. Man erbjuds också samtal, taktill massage och stöd på många olika sätt. Den som vill deltar i andakterna i det fina kapellet.

– Det är helt frivilligt att var med på aktiviteterna. Det enda som är obligatoriskt är maten, säger diakonen Katharina Klingborg.

I sitt jobb som diakon möter hon många som tar hand om sjuka anhöriga i hemmet och kyrkan erbjuder stöd på flera olika sätt.

FÖR SOLVEIG, SOM själv jobbat inom hemvården i 30 år, var det ett stort steg att tacka ja till sina första fem dagar på Lilleskog.

– Det tog tid att ställa om och koppla av när man väl var där. Första gången jag skulle åka dit mätte jag riktigt dåligt. Det var också första gången som jag packade två väskor, en till mig och en till Rune, eftersom han skulle

Under de återkommande anhängivårdarveckorna på Lilleskog har Solveig (t v) och Sylvia fått chansen att gå ner i varv och samla energi, tillsammans med andra i samma situation. Bara att ta en lugn promenad i de vackra omgivningarna betyder mycket.

bo på kommunens avlastningsboende när jag var borta. Då kom tårarna. Vi har rest så mycket genom åren, och alltid tillsammans.

NU HAR HON varit på Lilleskog tre gånger och känslan efteråt är alltid densamma:

– Jag känner mig både upplyft och avslappnad och att få den möjligheten betyder väldigt mycket, säger Solveig.

Islutet av september ser hon och Sylvia fram emot att även delta i Må gott-dagarna på kyrkans lägergård Gräsviken vid Öresjö. Precis som Anhängivårdarveckan på Lilleskog arrangeras de av kommunens anhörigstöd tillsammans med Britta Lundqvists stifelse och Svenska kyrkan. Stiftelsen riktar sig till äldre i Trollhättans kommun. Bidragen söks och hanteras av kyrkans diakoni.

SOLVEIG OCH SYLVIA upplever att det är lätt att tappa sina vänner och bli isolerad när ens sjuka anhöriga kräver nästan all tid och kraft.

– Samtidigt kan en del vänner dra sig undan. De vill inte störa eller vet inte alltid riktigt hur de ska hantera situationen. Att våga fortsätta höra av sig är ett råd jag skulle vilja ge ifall man som anhörig inte riktigt har kraften att hålla kontakten, säger Solveig.

Både hon och Sylvia tar en dag i taget. De planerar inte så mycket inför framtiden, men vänskapen är ett gott stöd.

– Jag är glad varje dag man får vakna upp och vara frisk. Och så älskar jag att sjunga i kören. Jag har gjort det i över femtio år och det tänker jag fortsätta med, säger Sylvia. ♥

I Kungsparken hittade Linus Lundberg och gänget bakom #musicstreet brasilianaren Maloca med sina kongas.

#MUSICSTREET

Dokumentären om gatumusikanterna, som på varsitt håll gjorde en låt tillsammans, belönades med utmärkelsen Årets gatumusikant på Faktumgalan i Göteborg 2014. Nu är trollhätteprojektet #musicstreet på väg att ta nästa steg.

Text: Erik Torstensson **Foto:** Marcus Pallvid/Torbjörn Karlsson

Det började med att ljudproducenten och musikern Linus Lundberg reagerade över Göteborgs stads beslut att inskränka möjligheterna att spela gatumusik för sex-sju år sedan.

- Jag blev förbannad över att man skulle jobba emot ett inslag i stadens ljudbild som, till skillnad från många andra ljud, bidrar till en positiv känsla, säger han.

TILLSAMMANS MED MARCUS Pallvid, som till vardags jobbar med att utveckla entreprenörskap på Drivhuset i Trollhättan, tog Linus

initiativ till att via de digitala medierna uppmärksamma gatans egna musikanter på ett nytt sätt. Tankarna växte och föreningen #musicstreet bildades.

- Jag lärde känna Linus när han startade upp sin verksamhet med hjälp av Drivhuset och jag skulle vilja kalla honom en kreativ blyxt, säger Marcus.

SOMMAREN 2013 SKREV Linus låten It feels like home tillsammans med sin syster Olivia och gatumusikanten Timothy von Schedvin - och sedan gav man sig ut på gatorna för att spela in den. Många frivilliga bidrog till produktionen. Till-

sammans med Linus och Marcus fanns föreningens allt-i-allo Torbjörn Karlsson i kärntruppen.

- Vi åkte till Göteborg och sökte upp både svenska och utländska gatumusikanter. Med hjälp av vår portabla inspelningsutrustning spelade vi in låten med varje enskilt instrument på olika platser. Sedan mixade vi ihop det, berättar Linus.

Genom initiativet fick alla som engagerade sig i projektet lära känna människorna, som många av oss oftast bara går förbi.

- Alla gatumusikanter har sin unika historia att berätta. Och vad betyder det egentligen för samhällets utveckling att man bara vänder bort huvudet och går förbi utan att ens ägna dem en blick eller sakta ner och lyssna en stund, frågar sig Linus.

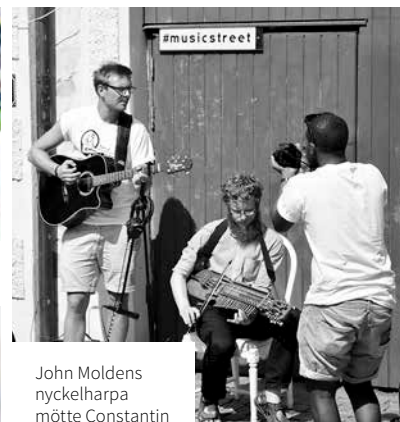
TANKEN FRÅN BÖRJAN var att bara ägna några sommandagar åt inspelningarna, men det växte och blev mycket mer än så.

Alazar Keiredin dokumenterade inspelningen av It feels like home som spelades in på olika platser, med olika musikanter, i Göteborg 2013.

Timothy von Schedvin lämnade telefonförsäljarjobbet för att bli gatumusikant.

John Moldens nyckelharpa mötte Constantin Blindus dragspel.

Trumslagaren Nii Victor och Linus Lundberg vid årets inspelningar i Ghana.

– Det har blivit många helger, kvällar och semesterdagar sedan dess och nu i september lanserar vi en uppdaterad hemsida på musicstreet.se. Eftersom vi jobbar helt ideellt tar det lite längre tid, säger Marcus.

Senare i år släpper #musicstreet också två nya låtar med tillhörande videos och kortfilmsdokumentärer på Youtube.

– Vi dokumenterar processen när tre-fyra gatumusikanter sammanförs och skapar musik ihop, i något vi kallar #musicstreet-sessions. Det blir en skön mix av olika musikkulturer. När jag åkte på ett längre jobbuppdrag i Ghana tog jag med en annan inspelning som påbörjats med musikanter i Göteborg och gjorde klar den med afrikanska gatumusiker, berättar Linus.

#MUSICSTREETSESSIONS ÄR EN utvecklade variant av ursprungsidén, som inte bara resulterade i en låt på Spotify och en musik-

Kan #musicstreet bidra till att en enda person ändrar sin uppfattning och blir mindre rädd för det okända, så är det värt allt jobb.

video. Det blev också en Youtube-dokumentär. Man får bland annat möta den rumänske dragspelaren Constantin Blindu, som spelar för att kunna skicka hem pengar till sin familj.

DOKUMENTÄREN FRÅN SOMMAREN 2013 hyllades vid Faktum-galan på Storan i Göteborg 2014.

– Det kändes helt fantastiskt och var väldigt otippat, men motiveringen byggde på att vi lyft fram gatumusikanterna i ett helt nytt sammanhang, säger Marcus Pallvid.

Bemötandet från gatumusikanterna har varit positivt och premiärfilmen har lett till att några av musikanterna har fått spelningar bokade.

– Vi har också ett tält och medverkar vid olika event där vi ska par forum för just gatumusik, berättar Linus, som ser fram emot föreningens framtid.

– Förhoppningsvis är detta något som kan sprida sig runt om i världen. Vi har idéer om att göra fler inspelningar när vi är ute och reser, bland annat i London och USA.

EN DRÖM ÄR förstås att filmerna ska få miljontals visningar på Youtube för att lyfta gatumusikanterna och bidra till att omvärlden får nya perspektiv.

– Kan #musicstreet bidra till att en enda person ändrar sin uppfattning och blir mindre rädd för det okända, så är det värt allt jobb, säger Marcus. ♥

NYSKRIVET FÖR ÄLVENS AKUSTIK

På Slussdagen den 4 september 2016, efter nästan två år av planering och musikalisk process, framfördes den unika föreställningen "Stadens ljud". 170 musiker och sångare tog plats vid den övre slussen. Martin Q Larsson och Leif Jordansson fick uppdraget att tonsätta sin hemstad.

– Vi hoppas att vi gjort avtryck och inspirerat Trollhättans framtida musikliv, säger Martin.

Foto: Melker Dahlstrand

Foto: José Figueroa

För Martin Q Larsson (tv) och Leif Jordansson har arbetet med jubileumskonserten också inneburit en resa tillbaka till sina rötter i barndomsstaden Trollhättan.

Med tanke på älvens centrala roll för Trollhättan så kändes detta som en perfekt lösning. Det är ett unikt rum med en bra akustik.

Precis som staden Trollhättan firar slussleden i år 100 år. För ett par år sedan spånade kultur- och fritidsförvaltningens chef Christer Olsson på hur man skulle kunna högtidlighålla dubbeljubileet. Tillsammans med Trollhättans konsertförenings ordförande Sten Bengtsson föddes tanken på en konsert som skulle summera hundra år i toner.

– Vi ville ha lokala tonsättare och uppdraget gick till Leif och Martin, som vi känner till mycket väl, berättar Sten Bengtsson.

LEIF JORDANSSON OCH Martin Q Larsson är från Trollhättan och sedan länge etablerade komponister och musiker. Leif har skapat mycket uppmärksammat filmmusik och medverkat i en rad stora uppsättningar på exempelvis Dramaten. Martin Q

Larsson är utbildad tonsättare vid Kungliga Musikhögskolan och har gjort allt från kammarmusik till större uppsättningar. Idag ägnar han mer tid åt strategiska och administrativa musikuppdrag i rollen som ordförande i Föreningen Svenska Tonsättare samt andre vice ordförande i STIM (Svenska tonsättares internationella musikbyrå), som ser till att drygt 75 000 text- och musikskapare får ersättning när deras musik spelas offentligt.

– Trots att vi båda växt upp i Trollhättan lärde vi inte känna varandra förrän även jag flyttat till Stockholm för drygt femton år sen. Sedan visade det sig att våra pappor varit arbetskamrater som målare på bostadsbolaget Eidar i över 30 år. Det är ju ett ganska lustigt sammanträffande, säger Leif och skrattar.

NÄR DUON TILL slut träffades blev

det också starten på ett spännande musikaliskt samarbete och en lång vänskap.

– Vi kände snart att vi hade samma grundinställning till musik. Båda söker efter en spännande klang. Det ska inte vara svårlyssnat, men ändå ha lite tuggmotstånd och samtidigt förmedla ett budskap, beskriver Martin.

Leif har sina musikaliska rötter i rockmusiken och startade på 1980-talet göteborgsbandet Bad Liver, som sjöng Tom Waits på svenska. Martin har mer influenser från samtida konstmusik och jazz.

– Våra olika musikbakgrunder ger en bra kombination och vi är samtidigt båda intresserade av att utforska ljud och hitta det lite oväntade, säger Martin.

Ett av projekten som båda länge varit involverade i är The Great Learning Orchestra, som idag är ett nätverk med ett hundratal musiker. Drivkraften är att utforska musiken genom lyssnandet. Ett sorts musikaliskt konstprojekt i storformat.

DET FINNS MYCKET i vardagens många ljud som fungerar som inspiration. Leif Jordansson har till och med givit ut en bok i ämnet; "... och konsten att lyssna". Även i arbetet med jubileumskonserten har Trollhättans egna ljud genom åren varit ett centralt inslag.

– Ljudminnen är väldigt speciellt och genom en Facebook-grupp och intervjuer med bland annat 100-åriga trollhättebor har vi sökt tips om hur staden låtit. Det har vi sedan vävt in i komponerandet, som är en kronologisk musikalisk berättelse, förklarar Martin.

ATT OMRÅDET VID den översta slussen blev platsen för föreställningen var inte bestämt från början. ▷

Vi ville få med så många som möjligt som varit en del av vår musikaliska uppväxt.

– Vi såg oss om efter flera tänkbara platser, men med tanke på Älvens centrala roll för Trollhättan så kändes detta som en perfekt lösning. Det är ett unikt rum med en bra akustik, säger Martin.

– Älven har givit kraft och den har funnits, och kommer att finnas, i alla tider. Vi ville berätta hur Trollhättan befolkats då människor kommit för att använda sig av vattenkraften och hur ingenjörer skapat industrier som drar fler folk till bygden, säger Leif.

Han betonar hur viktigt det varit att projektet inte skulle uppfattas som att ”två stockholmare kom ner och hittade på något”.

– Vi sa redan från början att vi ville få med så många som möjligt som varit en del av vår musikaliska uppväxt i Trollhättan. På det sättet har det här projektet betytt extra mycket för oss och samtidigt blivit en återkoppling till våra rötter. Vi har träffat och även sammanfört musikkompisar som inte träffats på många år och det känns väldigt roligt, säger Leif, som själv var med och arrangerade Rockslaget i Folkets Hus 1978.

DUON HAR GJORT regelbundna besök i Trollhättan det senaste året. Med N3:s Symfoniorkester och Trollhättans Kammarkör som grundensemble byggdes det successivt på med fler lokala köror och musiker. När alla bitar fallit på plats ingick även exempelvis Stadsmusikkåren, Motettkören, Lextorpskyrkans finska kör samt en dragspelsensemble. Ytterligare ett knippe rutinerade gitarrister med lokal koppling fanns med. Björn Bohlin, också han med sina rötter i stan, engagerade en ensemble från Göteborg Symfonikerna där han numer är verksam.

– Att vara 170 stycken kräver en bra organisation. Alla har haft egna repetitioner innan vi sista veckan före konserten har planerat intensiva repetitioner på plats vid slussarna, säger Martin.

NÄR VI PRATAS vid är det en exakt månad kvar till den 4 september. Allt är färdigskrivet och de sista

Foto: Robert Övist

Satsningen på N3, med bland annat sin uppmärksammade Symfoniorkester under ledning av Ulf Wadenbrandt, imponerar på kompositörerna Leif Jordansson och Martin Q Larsson.

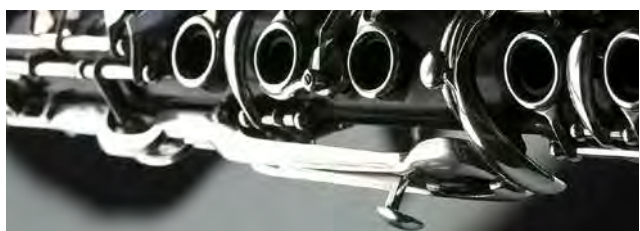

Foto: Jan Nordström

Peter Lemarc, som släpper sin nästa skiva i november, har bidragit med sin röst och texten till låten Stavremosse som ingick i jubileumsföreställningen. Den framfördes även i finsk tango-version av Bengt Huhta.

detaljerna kring evenemanget har börjat sys ihop.

– Det är tusen praktiska saker som ska fixas när man gör en konsert i en utomhusmiljö på det här sättet, men Christer Olsson är en rutinerad arrangör, säger Martin om kultur- och fritidschefen.

De två komponisterna hoppas att deras verk ska lämna bestående avtryck och bidra till att musiklivet i Trollhättan fortsätter att utvecklas och vågar tänja på gränser.

– När vi kom hem och började jobba med det här önskade man ju att man skulle få bli ung på nytt och växa upp i dagens Trollhättan. Satsningen på musiken och kulturen med N3 som nav är ju helt fantastiskt, säger Leif.

ATT FÅ SKAPA en jubileumsföreställning i sin hemstad är förstas en stor ära, betonar Martin.

– Ambitionen har varit att det ska kännas som ett musikaliskt fyrverkeri som ger en efterklang och influerar andra. Musikens utveckling blir ju aldrig färdig och kanske kan detta projektet vara starten på något nytt, samtidigt som det är en berättelse om tider som passerat, säger han.

Kyrkomusikern Kimmo Tuomaala tvekade inte en sekund när han fick frågan om vid Lextorpskyrkans finska kör ville medverka.

– Det har ett stort symbolvärde för alla Sverige-finländare i Trollhättan, säger Kimmo.

Texten till körens tango är skriven av Peter LeMarc, och översatt till finska av Bengt Huhta.

Man önskar ju att man skulle få bli ung på nytt och växa upp i dagens Trollhättan. Satsningen på musiken och kulturen med N3 som nav är ju helt fantastisk.

Han var stjärna på 1960-talet i Finland under artistnamnet Kristian men bodde i Trollhättan i början av 80-talet.

– Jag träffade Bengt första gången när jag vikarierade som musiklehrare och han har lärt mig massor. Nu bor han sedan länge i Finland men tack vare jubileumskonserten har vi träffats igen efter 25 år, berättar Leif som under hösten också har hedersuppdraget att producera Peter LeMarcs kommande skiva.

– Vi har känt varandra i snart 40 år.♥

OANVÄNDA NYSTAN VÄRMER BARN I RUMÄNIEN

På **Stickcaféet i Kyrkans hus** stickas det varma tröjor, sockor och vantar till barnhem i Rumänien. Vi kombinerar trevligt sällskap och intresset för stickning med en god sak och alla som vill vara med är förstås hjärtligt välkomna! Kanske har du även garn som ligger oanvänt hemma? Det tas i så fall tacksamt emot.

STICKCAFÉ

Tid & plats: Kyrkans hus, torsdagar, kl 09.30

Vill du skänka garn?

Ring Karin Melkersson, tel 0520-47 29 36

FEM KVÄLLAR FÖR NYFIKNA

Vad innebär det egentligen att vara kristen? De flesta av oss har nog någon gång funderat på det. Du som är nyfiken och vill bolla tankar och funderingar om kristen tro har ett gyllene tillfälle när det under hösten anordnas fem träffar i Lextorpskyrkan, med start 19 oktober. Varje tillfälle har sitt speciella tema.

TEMAKVÄLLAR FÖR NYFIKNA

Tid & plats: Lextorpskyrkan, start onsdagen 19 oktober, kl 18-20

Anmäl dig här: Svenska kyrkans expedition, tel. 0520-47 29 00
trollhattans.forsamling@svenskakyrkan.se

Har du frågor om träffarna? Ring eller maila!

Barbro Gustavsson, tel 0520-47 29 30. barbro.gustavsson@svenskakyrkan.se

FRÅN VAGGVISOR TILL UNGDOMSKLUBBAR

Utöver möjligheten till konfirmation erbjuder Svenska kyrkan många olika aktiviteter för barn och ungdomar. Hösten i Trollhättan innehåller allt från vagsång för nyfödda till olika träffar för ungdomar. Våra Öppna förskolor varje vecka är välbesökta och är ett trevligt sätt att träffa andra föräldradediga mammor och pappor med sina barn.

Söndagsskola kan man vara med ifrån det är man fyller tre år och för de äldre barnen har vi olika "klubbar" för olika åldrar, där man bara kan komma och hänga, spela spel eller ta en fika. Du som gillar att sjunga kan välja mellan flera olika barnkörer.

LÄS MER OM BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHETEN

svenskakyrkan.se/trollhattan

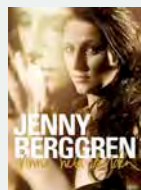
NÄR LIVET VÄNDE

Nu återvänder den tidigare popstjärnan Jenny Berggren till Trollhättan. Med sig har hon berättelsen om sin tro och självbild utifrån sin bok "Vinna hela världen".

Jenny gav en konsert i Skogshöjdens kyrka den 20 mars i år i samband med årets fastekampanj Maträtten. Den här gången tar hon med oss på en resa genom tid och rum. Under många år stod hon i rampljuset med bandet Ace of Base, som låg på listorna världen över under 1990-talet.

I gruppen ingick även Jennys syskon Malin och Jonas samt Ulf Ekberg. Succén var total och under flera år var det ett hektiskt liv. En natt väcktes Jenny av ett galet fan som tagit sig in i sovrummet och höll en kniv mot hennes strupe. Den fruktansvärda upplevelsen ledde till en sorts vändpunkt, som hon berättade om när hon förra året medverkade i TV4-succén Så mycket bättre.

Hennes berättelse aktualiserar balansen mellan den stora idoldrömmen, som så många unga lever genom idag, och samvetets lilla röst inom oss. Nu har du chansen att höra hur Jenny hittade tryggheten igen.

MÖT JENNY BERGGREN

Tid & plats:

Skogshöjdens kyrka,
tisdagen 20 september,
kl 18.30

Fika till självkostnadspris.
Ingen föranmälan behövs.

TACKLA DÖDEN TILLSAMMANS

Att ha någon att prata med kan vara extra betydelsefullt när man mist någon som står en nära. Därför erbjuder Svenska kyrkan i Trollhättan olika sorgegrupper.

Kyrkan anordnar återkommande träffar för anhöriga där man får möjlighet att dela tankar, minnen och upplevelser med andra i samma situation. Att exempelvis mista en livskamrat efter många år tillsammans förändrar förstås tillvaron.

Särskilda grupper finns också för dem som mist någon genom självmord och tillsammans med Vänersborgs församling erbjuds även stödgrupper för barn och ungdomar i skolåldern, som förlorat en familjemedlem. Tillsammans kan man hitta sätt att uttrycka sorgen och saknaden. På samma sätt anordnas träffar för föräldrar som förlorat ett barn. En särskild grupp finns för de föräldrar vars barn varit dött vid födseln eller drabbats av plötsligt spädbarnsdöd.

Universitetskyrkan vid Högskolan Väst bjuder också in till samtal om sorg och vänder sig i första hand till studenter och personal vid högskolan, men även du som mist en närstående och är i åldern 20-40 år är varmt välkommen.

LÄS MER OM VÅRA SORGEGRUPPER

svenskakyrkan.se/trollhattan/diakoni

SINNESRO PÅ MÅNDAGAR

Under sju måndagar har du chansen att koppla av och ge dig själv lite extra kraft. Varje gång kan du välja mellan cirkeldans, där vi med enkla steg till medeltidsmusik både aktiverar oss och låter sinnena inspireras, eller höstens nyhet som är målning i mönster. Var med så många gånger du vill under hösten! Fika står alltid framdukat från kl 18.

KYRKANS HUS Drottninggatan 42	MÅNDAGAR KL 18.30-20
12 september	HELIG DANS I CIRKEL Enkla steg upprepas till tonerna av medeltida musik. Vi rensar tankarna och hittar kanske nya lösningar på gamla problem.
26 september	
10 oktober	
24 oktober	
7 november	MÅLA I MÖNSTER Vi målar färdiga mönster. I takt med att färgerna växer fram går vi ner i varv.
21 november	
5 december	
Nyfiken på Sinnesro på måndagar, kontakta: Ann Vesala 0520-47 29 54 ann.vesala@svenskakyrkan.se Anette Melander 0520-47 29 53 anette.melander@svenskakyrkan.se	
Ingen anmälan krävs, kom när du kan!	

FAMILJEKVÄLLAR MED PYSSEL OCH VARM KORV

Under två kvällar i höst träffas vi med familjer och vänner i Skogshöjdens kyrka för att äta korv med bröd, pyssla, fundera och hålla andakt över två olika teman i livet. Det ena är Tack! och det andra Advent.

SKOGSHÖJDENS KYRKA	KL 17 - 19	20 KR/PERSON
Tema: Tack!	Måndag 26 september	
Tema: Advent	Måndag 21 november	
Anmälan:		

FIKA PÅ SVENSKA

På tisdagar har du möjlighet att öva på din svenska över en kopp te eller kaffe i Lextorpskyrkan. Ta gärna med dig barnen, de har en egen samling under tiden. Välkommen!

LEXTORPSKYRKAN

Start 6 september
Tisdagar
kl 13-14.30

KVÄLLSMUSIK I SKOGSHÖJDENS KYRKA

Under två kvällar i höst bjuder vi in till härliga musikupplevelser med musiker och sångare från trakten. Inget inträde.

JORDEN RUNT PÅ 80 MINUTER	
Söndag 28 september Kl 18.00	Vänerns Missionskyrkas musikkår och Trollhättans Symphonic Band och Helena Cervin, sång under ledning av Mattias Lanhage
GOSPEL GROOVE COMPANY	
Söndag 23 oktober Kl 18.00	Gospel Groove Company under ledning av Kristina Andréen

Joka sunnuntai on klo 14 Lextorpin kirkossa suomenkielinen jumalanpalvelus, pappina Mikko Ollilainen. Muuta suomenkielistä ohjelmaa on myös tarjolla Lextorpin kirkolla. Lue lisää på www.svenskakyrkan.se/trollhattan/suomeksi

Läs mer om allt som händer på svenskakyrkan.se/trollhattan eller på facebook.com/svenskakyrkantrollhattan hittar du varje dag allt som är på gång. Även i tteLa och 7Dagar har vi återkommande information.

BÖN MED ALLA SINNEN

Kan man be med alla sina sinnen? Under fyra söndagar i direkt anslutning till gudstjänsten i Götalundens kyrka fördjuper vi oss i evangelietexten för att hitta nya infallsvinklar. Du betalar totalt 80 kr för studiematerialet för alla tillfällen.

ÖVRE SALEN, GÖTALUNDENS KYRKA	SÖNDAGAR KL 13-14
Max 12 deltagare, anmälan senast 15 september.	
18 september	Rik inför Gud
16 oktober	Frälsningen
13 november	Vaksamhet och längtan
18 december	Var inte rädd
Anmälan och information:	
Elisabeth Andersson 0520-47 29 39, elisabeth.k.andersson@svenskakyrkan.se	
Roos-Marie Oskarsson 0520-47 29 61, roos-marie.oskarsson@svenskakyrkan.se	

KÖRTIDER I SKOGSHÖJDEN

Sverige är ett av världens körtätaste land. Överallt sjungs det och Skogshöjdens kyrka i Trollhättan är inget undantag. Kontakta körledaren om du vill vara med!

SJUNGA LEKAKÖREN Start 12 september
Barnkör 3-7 år
Måndagar kl. 17-17.45

Körledare:
Elisabeth Samuelsson 0520-472956
elisabeth.a.samuelsson@svenskakyrkan.se

HÖJDARNA Start 7 september
Barnkör 8-12 år
Onsdagar kl. 16-17

UNGDOMSKÖREN Start 6 september
Från 13 år
Tisdagar kl. 17-18

SKOGSHÖJDSKÖREN Start 7 september
Blandad kör för vuxna
Onsdagar kl. 18.30-20.30

Körledare:
Helena Cervin, 0520-472982
helena.cervin@svenskakyrkan.se

Vi måste
prata mer
om psykisk
ohälsa.

DIAKONINS MÅNAD 2016 UNGAS PSYKISKA OHÄLSA

Under diakonins månad i år bjuder vi in till två föreläsningsskvällar i Götalundens kyrka under temat "Ungas psykiska ohälsa". Föreläsningarna är gratis och du behöver inte anmäla dig i förväg.

HJÄRNKOLL - GÖTALUNDENS KYRKA	
Onsdag 21 september kl. 18.30	Irja Forsman, ambassadör på Hjärnkoll och diakon pratar om psykisk ohälsa från bl.a. egna erfarenheter
BARN I BEHOV AV STÖD - GÖTALUNDENS KYRKA	
Tisdag 27 september kl 18.30	Johanna Björk från "Attention" pratar om "Barn i behov av stöd"
Båda kvällarna inleds med drop-in-fika och mingel kl 18	

Sjukhuskyrkans andaktsrum på NÄL är alltid öppet. Varje helgfri onsdag kl 16 hålls mäs sa och gudstjänst alla söndagar kl 16.

sensus

Konserter, föredrag eller andra evenemang som Trollhättans pastorat anordnar sker i samarbete med studieförbundet Sensus.

LAGA VÄRLDEN

Antoon Geels, professor emeritus i religionshistoria med religionspsykologi vid Lunds universitet, gästar Trollhättan med sin föreläsning "Laga världen – med ickevåld, medkänsla och andra verktyg."

LAGA VÄRLDEN (TIKKUN OLAM) är ett uttryck som används inom judisk tradition. I sin senaste bok, med samma titel som föreläsningen, presenterar Antoon Geels nio verktyg som kan vara till hjälp. Icke-våld och medkänsla är de två viktigaste. Att avvisa bokstavstro och att sluta upp med vi-och-dem-tänkandet är andra, enligt Geels.

En fråga som ställs i hans bok är om det är någon skillnad mellan judendom, kristendom och islam i deras syn på medkänsla och ickevåld i jämförelse med asiatiska traditioner som hinduism och buddhism. Om detta och mycket mer pratar han om under föreläsningen, som arrangeras av Svenska kyrkan, Trollhättans pastorat.

Geels är född i Nederländerna, men flyttade till Sverige som 18-åring 1964 och utbildade sig till religionsvetare. År 2013 slutade han sin tjänst som professor vid Lund universitet för att kunna föreläsa för andra än studenter, men hans forskningsområde är alltjämt mystik och spiritualitet i världens religioner.

Under sina många resor till främst Indien, Nepal, Bhutan, Indonesien och Japan har han lärt mer om andlighet i vår tid. Han har också nått det rödvita bältet i judo. Det motsvarar nivå sju på en tiogradig skala.

FÖRELÄSNING AV ANTOON GEELS	
Clio-salen, Folkets Hus Kulturhuset i Trollhättan	Onsdag 9 november
Ingen anmälan, fri entré	Kl 19.00

MÄKTIGA KÖRVERK,
KLASSISKA PSALMER
OCH SVÄNGIG GOSPEL

Inspirerad av Trollhättans Stads 100-årsjubileum har organisten Mattias Eklund samlat andlig musik från varje decennium. Från 1910-talet och fram till idag. Listan innehåller allt från svängig gospel och mäktiga körverk till klassiska psalmer.

100 ÅR AV ANDLIG MUSIK
Av maestro_mek
11 LÅTAR

SPELA PÅ SPOTIFY

1. Jerusalem (3:01)
(Robert Barry, Choir of Kings)
2. Ship of Glory (2:55)
(Price Family Sacred Singers)
3. Die Weihnachtsgeschi... (4:43)
(Hugo Distler, Alteszimus Co.)
4. Requiem, Op. 9; Introit (3:17)
(Maurice Durufle, The Choir ...)
5. Down By The Riverside (2:16)
(Mahalia Jackson • Sunday)
6. So High (1:58)
(Elvis Presley • How Great T...)
7. Vigilia: Matins: Final Bl... (1:16)
(Enojuhani Rajitavara, Jyoti...)
8. Du vet väl om att du a... (2:47)
(Ingemar Olsson • I full frihet)
9. Part: Seven Magnifica... (1:28)
(Arvo Part, Vassar Singers, Jo...)
10. Lux Aurumque (4:15)
(Eric Whitacre, Eric Whitacre...)
11. Alltid på väg (4:37)
(Ingemar Johansson, Backa H...)

Direktlänk till Spotify-listan finns på svenskakyrkan.se/trollhattan

Du kan också gå direkt till listan via QR-koden.